Vlaams Parlement

vergadering **C58 – CUL9**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 10 november 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de moeilijke opstart van Daarkom
- 333 (2011-2012) 3

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beloofde opname van een antidiscriminatieclausule in beheersovereenkomsten en over het aangekondigde non-discriminatiecharter binnen de culturele sector
- 351 (2011-2012) 9

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de mogelijke ondersteuning van Cinematek
- 371 (2011-2012)
Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Koninklijk Belgisch Filmarchief Cinematek
- 404 (2011-2012) 12

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de erfgoeddepots
- 392 (2011-2012)
Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over erfgoeddepots
- 405 (2011-2012) 16

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de moeilijke opstart van Daarkom - 333 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, de opstart van Daarkom is al een aantal jaren bezig. Ik was aanwezig op de opening. Ik ben niet binnengeraakt, maar dat heeft te maken met het feit dat het eerste gedeelte zich buiten afspeelde. De opening kreeg heel veel respons.

Op de website brusselnieuws.be las ik dat de start niet de verhoopte euforie kende. De start kon niet meteen vliegend worden genoemd omdat er uitgerekend in het opstartjaar net voldoende middelen waren om de huishuur te betalen. Pas na het nodige lobbywerk kwamen er middelen bij om met een beperkte personeelsploeg aan de slag te gaan. De feestelijkheden moesten noodgedwongen gefinancierd worden met de opgebouwde reserves, maar toen bleek dat die slechts voor de helft mochten worden benut, leek de opening te moeten worden afgeblazen. Dat zal allemaal zaken die toch wijzen op een zeer bizarre situatie.

De vraag is hoe ernstig het ontbreken van middelen en de onzekerheid over het toekomstige budget is. Waaraan is het te wijten? Kan het worden geremedieerd? Ik lees letterlijk dat door het ontbreken van middelen en de onzekerheid over het toekomstige budget, directeur Pauwels er niet in slaagde een deftig creatief programma uit te werken, laat staan dat zij zich kon gaan buigen over een langetermijnvisie en -planning. Althans dit stond recent te lezen op brusselnieuws.be.

Minister, dat verontrust mij, omdat ik Daarkom steeds als een heel waardevol initiatief heb gezien. Ik heb er al eens een vraag over gesteld. U hebt toen gezegd dat u de financiële middelen zou bekijken, rekening houdend met de resultaten van de voorgaande jaren en met de reserves. Er was een belofte dat de financiering van Daarkom in orde zou komen. Mijn vragen peilen dan ook allemaal naar die situatie en naar de toekomst.

Een van de elementen uit het artikel dat me ook ongerust maakte, was de vrees dat Daarkom dermate schatplichtig zou zijn aan de Marokkaanse staat, dat dit zou resulteren in een vorm van bemoeienis in de programmatie. Ik hoop dat dit nooit het geval zal zijn.

Minister, heeft Daarkom ondertussen de financiële middelen gekregen die het nodig heeft, middelen voor programmatie, voor personeel en voor het gebouw? Heeft Daarkom een cultureel programma voor de komende maanden opgemaakt of niet? Klopt het dat het huis dat niet kon wegens onzekerheid over de subsidies? Waarom wordt het programma niet bekendgemaakt? Heeft Daarkom een langetermijnvisie ontwikkeld of niet? Wat is daar de oorzaak van? Wordt die ontwikkeld en wanneer? Klopt het dat Daarkom onderbemand is? Hoe zit het met de vermeende bemoeienis van de Marokkaanse overheid inzake het programma? Zijn ter zake afspraken gemaakt? Ik neem aan dat u, net zoals ik, de artistieke autonomie van Daarkom erg belangrijk vindt.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer Caron.

In se vind ik het een heel boeiend en interessant project met heel wat mogelijkheden. We kennen allemaal de lange geschiedenis, zonder dat de kip al veel eieren heeft gelegd. Er waren torenhoge verwachtingen gecreëerd, maar concrete doelstellingen waren minder duidelijk.

Wat me de voorbije twee jaren ook is opgevallen in het parlement, is dat men op het vlak van programmatie en financieel beheer, maar is blijven aanmodderen, om het zo uit te drukken.

Minister, u hebt er enkele maanden geleden ook nog de aandacht op gevestigd en gezegd dat de gewone informatieverstrekking van financiële cijfers en planning onbestaande was of sterk te wensen overliet.

Minister, is er intussen al meer duidelijkheid over de financiële planning en rapportage en over de programmatie, of blijft het in het vage, wat ik ten zeerste zou betreuren? Voor de start die nu eindelijk moet worden genomen, is dit ook niet bevorderlijk. Daarkom zou uit die troebele sfeer moeten kunnen komen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, u hebt op 23 september de opening kunnen doen. De moeilijke aanloop is al in herinnering gebracht. Het is op zich goed dat met Marokko en met de Marokkaanse gemeenschap, die ook in Vlaanderen en Brussel goed vertegenwoordigd is, vormen van samenwerking, uitwisseling, enzovoort tot stand komen, en dat dat ook structureel wordt gesteund. Dat is positief. U hebt de uitdagingen voor Daarkom geschetst. Zij moeten zich op een al dichtbevolkt veld en middenveld goed kunnen positioneren. Zij moeten daar waar er al veel spelers zijn iets kunnen toevoegen en een originele plaats krijgen. U hebt terecht die belangrijke uitdaging in de verf gezet.

Wat is de rol van Marokko bij de financiering? De Vlaamse overheid streeft er terecht naar om in het buitenland zichtbaar aanwezig te zijn. Het lijkt me niet onlogisch dat ook Marokko dat in heel wat landen wil zijn. We moeten genuanceerd bekijken wat een positieve betrokkenheid bij programmatie inhoudt. Het is logisch dat wie mee financiert daarover ook iets te zeggen heeft. Woorden als ‘censuur’ wekken ongerustheid op. We moeten bekijken welke vorm van sturing en programmatie mogelijk is. Dat moet goed bewaakt worden. Positieve betrokkenheid kan, censuur natuurlijk niet. Ik heb niet gezegd dat dit het geval zou zijn, maar die woorden vallen wel.

Is het actieplan 2012 dat in oktober moest worden voorgelegd ondertussen binnen? Hebt u of uw administratie of uw kabinet dat al eens kunnen bekijken? Kunt u zeggen welke richting dat uitgaat?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, ik wens mij ook aan te sluiten bij de vraag van de heer Caron. Ik zal niet alles herhalen, maar ik zou toch graag een antwoord hebben op één punt. De heer Kennes heeft het over programmatie. Maar om te kunnen programmeren moet je de nodige financiële middelen hebben. Welke alternatieven zullen er naar voren worden geschoven om in die werkingsmiddelen te voorzien? In de begroting, waarover we het straks nog zullen hebben, zie ik er geen financiële marge voor.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega’s, de eerste reeks vragen betreffen de middelen en de financiële situatie. Welke middelen zullen ter beschikking zijn voor programmatie, personeel en gebouw? Voorzitter, ik geef enkele cijfers.

In 2011 is in een werkingssubsidie voorzien van 503.000 euro. In de begroting 2012 is een bedrag ingeschreven van 508.000 euro – uiteraard onder voorbehoud van de goedkeuring door het parlement. Wij hebben aan Daarkom voor het werkjaar 2010 een afwijking op de reservevorming toegestaan. Ik heb beslist dat de vzw Daarkom het volledige saldo van 2010, 239.368,04 euro, mag inschrijven als reserve in plaats van de in het ministerieel besluit maximaal voorziene reserve van 86.900 euro. Normaal gezien is het 10 procent. Dit bedrag mag, gespreid over 2011 en 2010, integraal worden aangewend. Dat was ook een voorwaarde in het begrotingsakkoord. Dat komt op 134.777 euro per jaar. Dat betekent dat Daarkom zowel voor 2011 als voor 2012 beschikt over ruim 635.000 euro. Daarkom heeft mij de financiële vooruitzichten voor 2012 bekendgemaakt. Voor 2012 verwacht men 1.114.280 euro aan uitgaven en men rekent op 1.114.295 euro aan ontvangsten.

Als we de begroting analyseren, stellen we vast dat in 2012 ruim 225.000 euro kan worden besteed aan programmatie. Daarkom heeft tot nu een ad-hocregeling gekend. Ik vind dat Daarkom zich vanaf nu matuur mag tonen. Het moet binnen de kunstensector volwassen en volwaardig zijn. Ik heb bij de officiële opening gevraagd dat Daarkom een subsidieaanvraag zou indienen in het Kunstendecreet. Als hun aanvraag bij de beoordelingscommissie positief wordt geëvalueerd, kunnen zij vanaf 2013 in het kader van het Kunstendecreet worden gesubsidieerd, net zoals alle andere Brusselse cultuurinstellingen – ik vind het gezond dat iedereen op dezelfde manier wordt behandeld. Zij moeten hun aanvraagdossier indienen voor 1 december. Wij wachten erop.

De vraag hoe het zit met hun infrastructuur als zij worden gesubsidieerd in het kader van het Kunstendecreet is terecht. Ook daar trek ik volledig de parallel met de andere Brusselse instellingen die ook worden gedragen door de Vlaamse overheid. Zij zullen op dezelfde manier worden ondersteund als alle andere Brusselse instellingen, via het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI).

In een tweede reeks vragen hebt u het over het programma. U vraagt of er al iets werd overgemaakt aan het kabinet en of er al dan niet onduidelijkheid is over de subsidies. In de beheersovereenkomst, die toch wel een contractmatige basis heeft, stond dat Daarkom voor 1 oktober van dit jaar een jaarplan en begroting voor 2012 moest indienen. Na lang aandringen hebben we die ontvangen op 28 oktober 2011. In het jaarplan 2012 wordt uiteraard ook een cultureel programma uitgewerkt. Ik stel voor dat ik een kopie van dat ingediende programma laat bezorgen aan de commissie.

U vraagt wanneer het programma bekend wordt gemaakt. Ik heb niet de gewoonte om mij te mengen in het dagelijkse bestuur en in de werking van een organisatie, ik laat het dus volledig over aan het Vlaams-Marokkaans culturenhuis om na te gaan hoe ze dat het beste verspreiden en bekendmaken, het valt onder zijn bevoegdheid. Ik ga ervan uit dat ze dit ook zullen doen op hun website of via folders. We moeten dit aan hen overlaten, ik heb niet de gewoonte om me daarmee te bemoeien.

U had ook een vraag over de lange termijn. De overeenkomst die werd afgesloten dateert van 31 mei 2006. Het is een overeenkomst die werd gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de regering van het koninkrijk Marokko. De overeenkomst voorziet in de oprichting van een Vlaams-Marokkaans culturenhuis en dat is er nu dus. Tussen de Vlaamse Gemeenschap en Daarkom werd een beheersovereenkomst gesloten voor de periode 2008-2010. Deze overeenkomst zullen we verlengen tot eind 2012. Vanaf dan mikken we op een gelijke behandeling voor iedereen in het gehele kunstenveld in Brussel.

Deze overeenkomst bevat de fundamenten waarop moet worden gebouwd. In overleg met alle betrokken partijen zullen we ervoor zorgen dat de resultaten er zijn en dat het huis verder kan werken.

U vraagt me of het klopt dat Daarkom onderbemand is. Daarkom beschikt momenteel over 5,6 voltijdse equivalenten. Ik meen dat er organisaties zijn die minder goed bedeeld zijn en dat dit moet volstaan om een volwaardige werking uit te werken en in de praktijk om te zetten.

Er is geen bemoeienis vanuit Marokko. Er werd een beheersovereenkomst gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en Daarkom. In artikel 4 staan algemene principes en waarden en in de laatste paragraaf staat uitdrukkelijk – en dat is cruciaal – dat vzw Daarkom op autonome wijze instaat voor de realisatie van de inhoudelijke werking. Dat is goed, het is een principe dat we hier hanteren voor alle organisaties waarbij we geen inmenging doen in het artistieke programma, tenzij voor een aantal uitzonderingen, maar daar komen we op een later moment op terug. Het is logisch dat dit het enige is waar we paal en perk aan stellen. Er zijn geen bemoeienissen vanuit Vlaanderen en absoluut ook geen van de Marokkaanse overheid. Alles

verloopt heel correct. Er is uiteraard een dialoog met de Marokkaanse overheid. Het is een gezonde dialoog die volledig correct verloopt.

Er was ook een vraag over financiering vanuit Marokko. Marokko heeft bijgedragen aan de infrastructuur van Daarkom, maar draagt niet direct bij aan de activiteiten zelf.

Ik heb begrepen dat er ook dit jaar nog een aantal activiteiten gepland zijn, het zijn er een viertal. We zullen u het actieplan bezorgen zodat u zelf kunt vaststellen wat de planning van Daarkom is.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, dit is voor mij vrij veel nieuw materiaal, het is dan ook met enig voorbehoud dat ik reageer. Een aantal dingen wist ik niet, bijvoorbeeld dat u ervoor kiest om Daarkom in het Kunstendecreet in te schalen. Het is een keuze die ik niet noodzakelijk afwijs, zeker niet, maar in dat geval moet de overeenkomst met Marokko een ander karakter krijgen, zo niet creëren we spanning.

Ik vroeg waarom ze hun programma niet bekendmaken. Die vraag zal ik nooit stellen bij een gesubsidieerde organisatie die buiten de overheid staat, maar hier gaat het om twee overheden die samen een nieuwe instelling hebben opgericht. Tot nader order beschouw ik Daarkom dan ook als een instelling van de overheid, want die heeft zichzelf gemandateerd om een Marokkaans-Vlaams culturenhuis op te richten.

Los daarvan vind ik het verontrustend dat een instelling van ons – want zo beschouw ik Daarkom nog altijd – in een lopend seizoen nog steeds geen programma bekend heeft gemaakt. Dat baart me zorgen. Ik wil ook zien op de website van een instelling of die instelling dynamisch en actief is. Ik heb daartoe weinig andere bronnen, tenzij ik ter plekke ga of het via communicatie vaststel. Ik vraag hiermee niet dat u tussenbeide komt, ik stel dit enkel vast en het verontrust me een beetje.

Ik keer nog even terug naar de problematiek van de financiën. Het lijkt me nu inderdaad een vrij zuivere en duidelijke situatie. Ik bedank u ervoor om dit zo correct uit te voeren. Het is een technisch ingewikkelde zaak. U zei dat er nog een reserve was die mocht worden aangewend in de periode 2010-2011, maar u gaf toen een totaalcijfer voor 2012 en dus meen ik dat het wellicht de periode 2011-2012 betreft. Ik merk dit enkel op zodat het correct in het verslag staat. *(Opmerkingen van minister Joke Schauvliege)*

Het bedrag is wellicht iets bescheidener dan sommigen hadden gehoopt, maar het is op zich wel een basis die het voor het huis mogelijk moet maken om te functioneren. Het is voor 2012 nog steeds meer dan het dubbele van de huurgelden. Ik ga ervan uit dat er dus een en ander mogelijk wordt, zeker als ik zie dat er 5,6 mensen werken en er een artistiek budget is van 225.000 euro. Dat is allemaal niet fantastisch, maar het is wel een startbasis.

Ik weet dat de term ‘onderbemand’ relatief is. Onderbemanning heeft alles te maken met de mate waarin het programma uitgebouwd is, of er zalen worden verhuurd, hoe technisch complex alles is en zo meer. Het is een heel relatief begrip.

Ik zie dat het engagement financieel wordt ingevuld, en dat kan ik toejuichen. Minister, u daagt Daarkom uit een programma te maken en te tonen wat ze kunnen. Daar hebben ze ook de ruimte voor. Dat is een goede zaak.

Ik wil nog even terugkomen op het Kunstendecreet. U zegt dat u de samenwerkings-overeenkomst met Marokko met een jaar hebt verlengd tot en met 2012. Daarna zou de instelling in het Kunstendecreet moeten kunnen landen. Ik ga ervan uit dat de overeenkomst met Marokko geen rechtsgevolgen heeft. Ik vraag me wel af hoe de gemeenschap betrokken zal zijn bij de werking en het bestuur van Daarkom. Als de formele band met het koninkrijk wordt doorgeknipt, tot daar aan toe, maar hoe wordt dat ingevuld door de Marokkaanse gemeenschap in Brussel?

Ik hoop dat de instelling goed wordt begeleid richting Kunstendecreet. Het is wellicht de eerste keer dat ze een inhoudelijk artistiek dossier moeten maken vanuit een wankele voorgeschiedenis. Ik hoop dat we niet te maken krijgen met negatieve adviezen en allerlei problemen. Het lastige is dat ze nog geen werking hebben bewezen. Ze moeten structureel instappen in een decreet zonder dat ze een werking hebben. Dat is altijd een kwetsbare situatie. Niettemin dank ik u voor uw engagement, minister.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, het is goed te verduidelijken wat de relatie zal zijn tussen Vlaanderen, Daarkom en het koninkrijk Marokko. De conclusie die de heer Caron trekt, dat een opname in het Kunstendecreet zou betekenen dat alle banden op basis van het verdrag van 2006 zouden worden doorgeknipt, is een onverwachte wending in het verhaal. Mocht bij de opening de micro ook buiten hebben opengestaan, mijnheer Caron, dan had u wellicht gehoord dat de minister toen al aankondigde dat ze Daarkom uitnodigde om een dossier in te dienen in het kader van het Kunstendecreet.

Ik hoop dat ze dat tijdig doen. Het actieplan is een maand later gekomen. Er resten nog enkele weken om een aanvraag in te dienen. Dat is ook de goede manier om de verschillende instellingen op een gelijk niveau te behandelen: gelijke subsidiëring en een gelijke concurrentieslag om hun meerwaarde in het landschap aan te tonen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Sommige zaken zijn onduidelijk. Minister, u had het over 508.000 euro voor 2012 en 503.000 euro voor 2011. Ik denk dat het belangrijk is een opsplitsing te maken tussen infrastructuur en werkingsmiddelen. De knoop zit al in het begin. Er gaat 300.000 euro naar infrastructuur, en dan heb je 200.000 euro waarvan personeel moet worden betaald, waarmee een programmatie moet worden uitgewerkt, en waarmee sinds kort ook de verwarming en elektriciteit moeten worden betaald. Dat zorgt voor problemen. Het is een aanzienlijk bedrag, daar moeten we niet flauw over doen, maar het is belangrijk die opsplitsing te maken.

Ik ben blij met de afwijking van de reserve, waardoor er, gespreid over twee jaar, een belangrijk bedrag naar Daarkom gaat. Dat stelt hen in staat dat aan te wenden voor de werkingsmiddelen.

Minister, u zegt dat de uitgaven begroot zijn op iets meer dan 1 miljoen euro, en de ontvangsten ook. Ik neem aan dat die 508.000 euro in de ontvangsten zit. Waar die andere 500.000 euro vandaan komt, is niet helder. Daar krijg ik graag een antwoord op. De basis voor 2012 is 508.000 euro.

In tegenstelling tot de heer Caron, die enthousiast is, ben ik dat veel minder. Daarkom moet je niet vergelijken met de andere Brusselse culturele instellingen, maar met instellingen zoals deBuren, een internationale instelling die een samenwerkingsakkoord heeft met Vlaanderen en Marokko.

Minister, ik heb op de opening gehoord dat u Daarkom uitnodigt om mee te doen aan het Kunstendecreet. Ik weet niet wat het standpunt van Daarkom is. Ik vind de piste van het Kunstendecreet een gevaarlijke piste. Ik denk dat men er wel eens bekaaid van af zou kunnen komen.

Tot mijn verbazing verneem ik – als ik het goed heb geïnterpreteerd – dat de samenwerking met het koninkrijk Marokko zou worden stopgezet. Dan kom je natuurlijk in een heel ander verhaal wat Daarkom betreft. Ik weet niet of het al is doorgesproken met de Marokkaanse overheden en met Daarkom zelf. Ik zou hierover graag wat verduidelijking krijgen, want misschien heb ik niet goed begrepen welke piste er zou worden bewandeld. Ik denk dat je Daarkom moet zien als een internationaal dossier zoals andere internationale dossiers die

Vlaanderen rijk is, zoals de samenwerking met Nederland waarvan deBuren een heel mooi voorbeeld is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Idrissi, u spreekt van een kwinkslag. Ik denk dat u misschien een omslag bedoelt? Een kwinkslag is meer een mop of iets om te lachen. Ik denk niet dat ik iets om te lachen heb gezegd. Ik heb ernstige dingen gezegd.

Mevrouw Yamila Idrissi: Het was ernstig bedoeld.

Minister Joke Schauvliege: Een kwinkslag. U noemt het dus echt een kwinkslag?

Mevrouw Yamila Idrissi: Neen, neen. Ik zeg dat het ernstig bedoeld is. Het zal omslag zijn. Ik zal me vergist hebben. Maar de ernst van de zaak blijft wel.

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard, ook voor mij blijft dit ernstig.

Ik ben eigenlijk een beetje verontwaardigd. Ik vind het straf dat u hier zegt dat alle organisaties die subsidies krijgen uit het Kunstendecreet, allemaal sukkelaars zijn: ze zijn aan hun lot overgelaten en kennen allemaal grote onzekerheid.

Mevrouw Yamila Idrissi: Dat hebt u mij niet horen zeggen. Dat is uw interpretatie.

Minister Joke Schauvliege: Dat hebt u letterlijk gezegd: “Het Kunstendecreet geeft een grote onzekerheid”. Ik noteer dat.

Mevrouw Idrissi, ik ga voor een gelijke behandeling van iedereen. Dat is een van de belangrijkste uitgangspunten uit mijn beleidsnota en ik voer dat ook uit in de praktijk. Iedereen moet zoveel als mogelijk gelijk worden behandeld. Daar heb ik ook voor gekozen bij Daarkom. Dat is de meest correcte situatie.

Ik laat Daarkom absoluut niet aan zijn lot over. Ik heb gezegd dat we de beheersovereenkomst die er nu is, voor een jaar verlengen. Na 2012 zullen we dan zien. Ze dienen nu een dossier in wat de tweejarige erkenning van het Kunstendecreet betreft. We zullen zien wat dat geeft.

Voor de verlenging van deze beheersovereenkomst hebben we een heel strikt begrotingsakkoord gekregen. Er is gezegd dat we de situatie waarbij heel veel reserves zijn opgebouwd waarmee niets is gebeurd, niet langer kunnen tolereren. Er moet eerst zuiverheid zijn in de financiële situatie en de reserves moeten eerst worden opgebruikt. Dat heb ik ook vertaald in de praktijk. Mijnheer Caron, u zei dat er wat verwarring is. Het gaat om reservevorming van het jaar 2010 waarvan de reserves zijn vrijgemaakt zodat ze kunnen worden gebruikt voor 2011 en 2012. Afgerond gaat het om 134.000 euro voor het jaar 2011 en 134.000 euro voor 2012.

Men zegt ook dat de programmatie bekend moet worden gemaakt. Ik zal die bekommernis in naam van het parlement overmaken aan de organisatie. Dat moet misschien nog eens duidelijk worden gezegd.

De situatie van het personeel dan. Ik denk dat heel wat organisaties het met minder personeel moeten doen. Daarkom heeft 5,6 FTE (fulltime-equivalent). Ik heb de opdeling bij. Er is een voltijdse productiemedewerker. Er is een voltijdse communicatie- en publieksmedewerker die het programma bekend kan maken. Er is een halftijdse technieker-zaalverantwoordelijke. Er is een halftijdse medewerker onthaal en administratie. Er is een verantwoordelijke voor de uitbating van het café die 80 procent werkt. Daarkom heeft de keuze gemaakt om het café in eigen beheer te doen. En er is een poetsvrouw die ook 80 procent werkt.

Er zijn ook vragen gesteld over details van de begroting. Ik zie me dus genoodzaakt om alle details te overlopen. De huurlast voor 2012 wordt uiteraard onder de uitgaven gerekend en bedraagt 310.616 euro. De leveringen aan ondernemingen – energie, communicatie enzovoort – bedragen 112.000 euro. Vergoedingen aan derden – onder andere huur, geluid en licht –

bedragen 170.000 euro. Bezoldigingen bedragen 260.000 euro. Afschrijvingen en investeringen voor 236.000 euro.

De inkomsten voor 2012 dan. De omzet is 44.000 euro. Kapitalen en intrestsubsidie bedragen 226.000 euro. De subsidie van Vlaanderen is 508.000 euro. Andere subsidie is 200.000 euro. Ik veronderstel dat die onder meer van Brussel komt. Onttrekking reserve – waarnaar ik daarnet heb verwezen – is er voor 134.000 euro. Ik kan hieruit afleiden dat Daarkom voor 2012 over ruim 225.000 euro beschikken voor programmatie.

Er is ook gevraagd naar de structuur en hoe Marokko betrokken kan zijn bij de vzw. Laat het duidelijk zijn dat de samenwerkingsovereenkomst met Marokko uit 2006 stilzwijgend verlengd is. Er is een afspraak over hoe de vzw is opgebouwd. Er zijn vertegenwoordigers van Vlaanderen en ook vertegenwoordigers van Marokko aangeduid. Zo wordt er ook binnen de raad van bestuur gezorgd voor voldoende duidelijkheid en afweging tussen verschillende culturen.

Collega's, ik herhaal het nogmaals. Ik vind dat wij een substantiële bijdrage leveren aan Daarkom. Ik geloof ook in Daarkom. Maar ik geloof ook in een gelijke behandeling van zoveel mogelijk organisaties die ook een speler zijn op het veld. Ik heb de logische keuze gemaakt om zich te laten inschrijven in het Kunstendecreet. Ik hoop van ganser harte dat het lukt en dat we op die manier verder kunnen bouwen met Daarkom. We nemen ook een serieus engagement wat de infrastructuur betreft, zoals we dat ook doen met andere instellingen in Brussel. Ik denk dat we op die manier een goede, zuivere situatie hebben, zonder ad-hocregelingen.

Daarkom heeft een volwaardige kans voor de toekomst. Ik hoop van ganser harte dat ze de moeilijke start achter zich kunnen laten en een volwaardige plaats in Brussel kunnen veroveren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik sluit me aan bij uw slotwoorden.

Mevrouw Idrissi, u hebt het over mijn enthousiasme over de inschakeling in het Kunstendecreet. Het is een piste die ik niet noodzakelijk afwijs, maar enthousiast ben ik niet. Ik ben gewoon bekommerd dat zo'n jonge instelling met relatief weinig ervaring in die korte tijd maturiteit kan opbouwen om over de strenge lat van het Kunstendecreet – en het Kunstendecreet is wel een veilige haven – te geraken. Dat is toch een heel belangrijk aandachtspunt. Stel je voor dat het misloopt. Dan is er wel een zware huur, een afspraak met Marokko en allerlei problemen. In die zin ben ik bekommerd en vind ik dat het zeer goed moet worden begeleid.

Minister, ik begrijp het toch goed dat in de raad van bestuur de Marokkaanse gemeenschap haar plaats blijft behouden?

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beloofde opname van een antidiscriminatieclausule in beheersovereenkomsten en over het aangekondigde non-discriminatiecharter binnen de culturele sector
- 351 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister, voorzitter, collega's, bij de voorbereiding van mijn vraag heb ik, zoals het een goed parlementslid betaamt, de verslaggeving van de vorige ondervraging bekeken. Dat was ongeveer een jaar geleden. Het viel mij op, ik was het een

beetje vergeten, dat we toen een vrij felle discussie hadden. Ik vond bij het opstellen van deze vraag die felheid de moeite waard. Ik vond dat oprecht en ik zeg het hier overtuigd.

Minister, u weet dat toen de aanleiding het programmeren was in de Ancienne Belgique van wat ik een 'haatgroep' noemde. Die groep stond bekend om zijn homofobe teksten. Wij hebben het voorbije jaar vastgesteld dat het geweld op holebi's vooral in de hoofdstad, maar ook in de andere steden hand over hand is toegenomen. Wij hebben daarover ook in de plenaire vergadering voor het zomerreces vragen gesteld aan minister Smet. Het viel ons toen op, en het valt ons nog altijd op, dat het geweld tegen holebi's vaak wordt gepleegd door eenzelfde groep mensen die hoofdzakelijk uit de Maghreb afkomstig zijn. Ik durf niet te zeggen dat er een link is tussen de programmatie van Section d'Assault vorig jaar en het toenemende geweld, maar je moet toch een aantal vaststellingen durven te maken.

Minister, u beloofde vorig jaar een rondetafel en bindende afspraken. Dat was echt wel nodig, trouwens niet alleen ten aanzien van homofoob geweld, maar ook met betrekking tot andere zaken die verband houden met verdraagzaamheid of de diverse maatschappij. Ik stelde u vorig jaar voor om versneld werk te maken van een van de generieke doelstellingen die werden opgemaakt in het kader van de toepassing van de opencoördinatiemethode in het Vlaamse gelijkekansenbeleid, met name het bepalen en integreren van een antidiscriminatieclausule in de culturele subsidiereglementen. In uw antwoord stelde u in dat verband: "In alle beheersovereenkomsten zullen wij een antidiscriminatieclausule opnemen, laat dat duidelijk zijn. Het is nodig en nuttig om in onze subsidiebesluiten een antidiscriminatiebepaling op te nemen."

Intussen zijn de meeste van de nieuwe beheersovereenkomsten ook effectief ondertekend, maar het is in elk geval mij niet helemaal duidelijk of er ook een antidiscriminatieclausule in werd opgenomen.

Niet enkel de Vlaamse overheid, ook de muzieksector – en bij uitbreiding de hele culturele sector – heeft hierin een belangrijke verantwoordelijkheid. Het idee van een bindend en breed gedragen non-discriminatiecharter in de muzieksector werd vorig jaar door de heer Schueremans trouwens enthousiast bijgetreden. Ik citeer hem hier niet omdat ik hem waardeer als een goed collegiaal parlementslid maar vooral omdat hij 'big in business' is als het daarom gaat. Zijn stem is in deze sector belangrijk. De tekst van zo'n charter moest garanties bieden tegen racisme, islamofobie, homohaat, enzovoort, waartoe concert-organisatoren, festivals, muziekclubs, boekingskantoren, management en artiesten zich engageren. Het leek mij toen ook voor de hand te liggen dat de sector dit charter zelf zou opstellen, maar ik suggereerde u om de verschillende spelers alvast samen te brengen en hen ertoe aan te zetten een belangrijk signaal te geven. U stelde in diezelfde commissie-vergadering: "Daarom moeten we met alle steunpunten bekijken hoe we een charter kunnen opstellen, hoe we een duidelijk signaal kunnen geven dat discriminatie en discriminerende boodschappen niet aanvaardbaar zijn. Voor de concrete uitwerking zal ik dit samen met de sector zelf bekijken."

Intussen werd wel een rondetafel gehouden over de geluidsnormen, maar is dit ook het geval voor het beloofde charter, dat u vorig jaar hebt aangekondigd? U vatte uw voornemens vorig jaar zelf mooi samen: "Verder zullen we in de beheersovereenkomsten en subsidiebesluiten een expliciete bepaling opnemen en een rondetafel organiseren over het non-discriminatiecharter vanuit de sector."

Gezien de engagementen die u vorig jaar hebt opgenomen, wil ik u enkele vragen stellen.

U hebt zopas de meeste nieuwe beheersovereenkomsten met de grote culturele instellingen ondertekend. Hebt u daar – zoals vorig jaar beloofd – effectief overal een antidiscriminatie-clausule in opgenomen? Zo ja, hoe werd die clausule concreet geformuleerd en hoe zult u de naleving ervan controleren en afdwingen? U hebt intussen een rondetafel georganiseerd met de muzieksector over onder andere geluidsnormen maar hebt u daar – ook zoals

aangekondigd – werk gemaakt van een breed gedragen non-discriminatiecharter? Zo ja, tot welke concrete tekst heeft dit geleid? Zo nee, wat zijn daarvoor de redenen? Wanneer zult u die rondetafel met de sector en steunpunten dan wel organiseren en tegen wanneer zal het non-discriminatiecharter dan wel een feit zijn?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik heb deze voormiddag een vraag over toerisme gesteld aan minister Bourgeois. Toevallig bleek uit zijn antwoord dat er met de reissector een charter wordt opgesteld in verband met gelijke kansen en duurzaamheid. Dat charter moet worden ondertekend om in aanmerking te komen voor ondersteuning.

Minister, wat is de stand van zaken in verband met wat u vorig jaar hebt gezegd? Wat de heer Roegiers hier aanhaalt, kan ik natuurlijk ook onderschrijven. Wat was de reactie van het Muziekcentrum Vlaanderen hier in Brussel? Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Roegiers, we hebben in opvolging van uw vraag en het antwoord dat ik heb gegeven heel wat gedaan. Er is effectief een clausule opgenomen in de beheersovereenkomsten. Die clausule, die ook in andere sectoren is overgenomen, luidt: "Door het aanvaarden van subsidies van de Vlaamse Gemeenschap engageert de organisatie zich om op geen enkele manier handelingen te verrichten of uitspraken te doen die in strijd zijn met de antidiscriminatiewetgeving. De organisatie zal in haar interne werking de nodige garanties inbouwen tot naleving van deze wetgeving. Waar aangewezen zal de organisatie in haar overeenkomsten met derden een antidiscriminatieclausule opnemen en de niet-naleving ervan sanctioneren." Ik denk dat dit een goede zaak is.

Als er een beheersovereenkomst wordt afgesloten, is er sowieso een jaarlijkse controle door de bevoegde administratie. In deze is dat meestal het Agentschap Kunsten en Erfgoed. Er wordt onderzocht of er inbreuken hebben plaatsgevonden.

Ik vind het niet goed om van bovenaf een rondetafel op te leggen. Ik heb dat niet alleen ten aanzien van het Muziekcentrum gedaan, ik heb het ruimer opengetrokken omdat ik vind dat je dat niet alleen in de muzieksector moet doen, maar in de verschillende culturele sectoren. We hebben de steunpunten gevraagd om daaraan te werken. Ik ga ervan uit dat zij daarmee bezig zijn. Dat heeft een beetje vertraging opgelopen omwille van de redenen die de heer Verstreken aanhaalt: men is er ook op andere terreinen mee bezig. Men vindt dat het wellicht beter is om een globaal Vlaams charter te maken voor alle beleidsdomeinen waarbij Vlaanderen betrokken is. Daarom zijn de steunpunten nu aan het overleggen hoe ze dat het best implementeren. Zij hebben in elk geval de opdracht gekregen. Zo kan dat van onderuit groeien. Ik hoop dat dit zo snel mogelijk in orde komt.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister, dank u voor uw antwoord. Ik noteer dat er ondertussen in de ondertekende overeenkomsten effectief een dergelijke clausule is opgenomen.

Vorig jaar heeft de heer Delva hier gezegd dat het uiteraard niet enkel om de muzieksector gaat, maar over een hele brede sector. Is die clausule opgenomen in alle beheers-overeenkomsten die werden gesloten of hebt u een selectie gemaakt? Zo ja, welke selectie?

Inzake het algemeen charter begrijp ik dat u aan de steunpunten hebt gevraagd om eraan te werken, maar om geen concreet voorstel te doen, omdat u werkt aan een algemeen Vlaams charter. Als dat zo is, wie is hier dan de politieke verantwoordelijke voor? Is dat de hele Vlaamse Regering, is het de minister-president, bent u het? Wat is de timing die we mogen vooropstellen om zo'n algemeen charter te mogen begroeten en wat zal er dan in staan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Roegiers, in alle beheersoverkomsten die we vernieuwd hebben, hebben we die clausule opgenomen. Het betreft dus niet enkel de muzieksector of een andere deelsector, maar alles waar wij verantwoordelijk voor zijn. Dat lijkt me een goede zaak.

Ik heb de opdracht gegeven aan de steunpunten. De steunpunten zelf hebben me gezegd dat ze nog een klein beetje willen afwachten omdat ze wisten dat men met een algemene regeling bezig was. Het is dus niet ik die aan de steunpunten heb gezegd om te wachten, het zijn de steunpunten die dit hebben gezegd. Ze hebben de sector geconsulteerd en ze hebben zich de vraag gesteld of het zinvol was om er voor de aparte domeinen iets voor te doen.

De trekker voor een algemeen charter in Vlaanderen is de minister die bevoegd is voor gelijke kansen. Ik zal de laatste stand van zaken eens opvragen, ik veronderstel dat u dat ook zult doen.

Ik zal naar aanleiding van uw vraag ook aan de steunpunten nog eens uitdrukkelijk vragen wat de stand van zaken is en hoe ze hiermee omgaan. Zij hebben alleszins de opdracht gekregen om er werk van te maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de mogelijke ondersteuning van Cinematek
- 371 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Koninklijk Belgisch Filmarchief Cinematek
- 404 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, collega's, in Het Laatste Nieuws van dinsdag 25 oktober stond het bericht dat het Filmarchief Cinematek in Brussel het moeilijk heeft. Dat vernamen we van de nieuwe directeur Wouter Hessels. De eerste boodschap die hij bij zijn aanstelling de wereld instuurde, is niet mis te verstaan. Hij stelde onder meer dat: "om het Filmarchief draaiende te houden, er dringend meer geld moet komen."

Het Filmarchief heeft een van de rijkste filmarchieven ter wereld, met een collectie van ruim 67.000 titels, dat is goed voor meer dan 160.000 films. Het is een biculturele instelling, die wordt gesubsidieerd door het federaal ministerie van Wetenschapsbeleid, maar die zich richt tot de twee gemeenschappen. Het Filmarchief krijgt ook permanente steun van de Nationale Loterij en de stad Brussel.

Het doel van het Filmarchief is het verzamelen en bewaren van een collectie films die op esthetisch, technisch en historisch vlak blijvende waarde hebben, het zo veel mogelijk documentatie over de filmkunst bijeen te brengen en de raadpleging verzekeren van deze films en documenten met een esthetisch of wetenschappelijk doel.

Directeur Hessels stelt dat de federale dotatie de jongste zeven jaar niet meer werd geïndexeerd, waardoor er vorig jaar een tekort was van 200.000 euro. Voor dit jaar wordt het verlies op 100.000 euro geraamd. De directeur kondigt daarbij aan dat hij voor steun onder meer zal aankloppen bij de Vlaamse Gemeenschap.

Voor mij niet gelaten, minister. Enkele weken geleden heb ik in de discussie over de uitspraken van uw collega van de Franse Gemeenschap, mevrouw Laanan, al gesteld dat de biculturele instellingen beter naar de gemeenschappen worden overgeheveld. Als Vlaanderen

geld moet ophoesten, is het logisch dat deze instelling onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap zou komen. Uiteraard moet in dat geval gekeken worden naar een mogelijke samenwerking met andere filmarchieven in Vlaanderen en ik denk daarbij in eerste instantie aan het fotomuseum in Antwerpen.

Minister, ik heb over deze aangelegenheid drie vragen. Bent u reeds zelf gecontacteerd, persoonlijk of via uw administratie, door het Filmarchief? Zo ja, wat waren de vragen die men concreet stelde?

Op welke manier kan Vlaanderen instaan voor of bijdragen aan een oplossing voor het probleem bij Cinematek? Is een overdracht van de instelling naar de gemeenschappen mogelijk? Zo ja, hoe ziet u dat? Zo neen, waarom niet? Hebt u hierover al contacten gelegd met uw collega's van de Federale Regering en van de Franse Gemeenschapsregering?

Ziet u desgevallend ook mogelijkheden tot samenwerking met andere filmarchieven in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister, mijn vraag gaat over hetzelfde onderwerp als de vraag van collega Dehandschutter. Met het aantreden van Wouter Hessels als nieuwe directeur van het Koninklijk Belgisch Filmarchief, dat we beter kennen onder de naam Cinematek, werd gemeld dat deze instelling nood heeft aan extra financiële middelen. De nieuwe directeur stelt dat vers geld noodzakelijk is opdat het archief zijn gewone werking zou kunnen blijven vervullen. Hij voegde daaraan toe: "De jaarlijkse federale dotatie van Cinematek is al zeven jaar niet meer geïndexeerd en het filmarchief kan nog maar net het hoofd boven water houden". De nieuwe directeur denkt onder andere aan een financiële ondersteuning vanwege de Vlaamse Gemeenschap.

Cinematek is een culturele vereniging die valt onder de bevoegdheid van het federale Wetenschapsbeleid. Al sinds vele jaren bestaat er echter ook een samenwerking tussen het Filmarchief en de Vlaamse overheid. Ik heb daarover een paar jaar geleden een schriftelijke vraag gesteld aan de minister van Cultuur en die bevestigde mij dat de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) en Cinematek vrij goed verloopt.

Minister, naar aanleiding van de verklaringen van de heer Hessels en van de aandacht die de pers eraan schonk, had ik graag van u het volgende vernomen. Heeft de directie van Cinematek u ondertussen gecontacteerd inzake een mogelijke financiële ondersteuning? Beschikt u over meer informatie wat de concrete vraag tot ondersteuning betreft?

Indien die vraag formeel zou worden gesteld, bent u dan bereid om een dergelijke aanvraag te onderzoeken? Hoe kan de Vlaamse Gemeenschap deze federale instelling ondersteunen en vindt u dat wenselijk? Welke maatregelen zou u kunnen nemen om dit unieke archief met een mondiale reputatie niet verloren te laten gaan?

Hebt u eventueel ook informatie opgevraagd bij de bevoegde federale minister over de financiële situatie van Cinematek? Hebt u de bevoegde federale minister aangespoord om ter zake de nodige maatregelen te nemen?

Kunt u in opvolging van een van mijn schriftelijke vragen ter zake, bevestigen dat de samenwerking die vandaag al bestaat met Cinematek, verder positief evolueert? Hoe werd de samenwerking tussen het VAF en Cinematek de voorbije jaren versterkt? Ik ben er vast van overtuigd dat het twee instellingen zijn die weliswaar in een verschillende institutionele logica werken, maar die elkaar echt kunnen aanvullen. Hebt u een beslissing genomen over de wijze waarop de band tussen de twee instellingen de komende jaren verder wordt ontwikkeld? Heeft dit reeds geleid tot bepaalde nieuwe initiatieven of projecten vanwege deze twee interessante instellingen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, collega's, dit zijn in elk geval interessante vragen. Ze beantwoorden lijkt me delicaat en dus ben ik heel nieuwsgierig.

Ik wil graag een bijkomend vraagje stellen. Ik deel trouwens de bekommernis over de waarde van het archief en van het vertoningenbeleid dat daarbij hoort, laat daar geen twijfel over bestaan. Het is ons enige echte volwaardige filmarchief in dit land. Het is federaal gegroeid. Over dat federale aspect kunnen we discussiëren, maar in elk geval is het een heel belangrijke instelling. De vraag is of Vlaanderen moet bijspringen als een andere overheid haar verantwoordelijkheid niet opneemt.

Indertijd is een restant van een Vlaams filmarchief uit Leuven verhuisd naar Kortrijk. Ondertussen is dat een heel stil bestaan gaan leiden, maar daar leven nog ambities. Is er een relatie mogelijk met andere Vlaamse instellingen? Is het niet aangewezen te onderzoeken hoe het staat met die slapende collectie? Ik ben bekommerd om die collectie, die bestaat uit filmrollen en apparatuur. Het belang van de apparatuur is groter, want van de films zelf heeft Cinematek een betere collectie. Komt dat in het verhaal voor?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik wil we aansluiten bij de vragen van de heer Delva en kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb van Cinematek, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, nog geen vraag voor ondersteuning ontvangen. Uit Brussel Deze Week van 26 oktober 2011 blijkt ook niet dat Cinematek in de nabije toekomst een dergelijke vraag overweegt. Het Koninklijk Filmarchief van België valt onder de bevoegdheid van het federale Wetenschapsbeleid.

Ik ben uiteraard bereid elke gemotiveerde aanvraag te onderzoeken, maar dit kan enkel op projectbasis, wat reeds gebeurt. De Vlaamse Gemeenschap draagt geen verantwoordelijkheid voor federale instellingen, en gelukkig maar. 90 procent van de vragen om uitleg in deze commissie gaan over meer middelen. Als we ook nog eens de federale instellingen extra moeten ondersteunen, buiten onze bevoegdheid om, dan komt dat zeker niet goed.

Een eventuele structurele werkingsubsidie aan een federale instelling gaat trouwens in tegen de Grondwet, die bepaalt dat de gemeenschappen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad enkel bevoegd zijn voor de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot deze of gene gemeenschap, wat bij Cinematek duidelijk niet het geval is. Het zou ook een verkeerd signaal zijn. Dan zouden er meer vragen komen van federale instellingen.

Het probleem ligt niet bij Vlaanderen maar bij de federale overheid, die erop moet toezien dat de instellingen die tot haar bevoegdheid behoren over voldoende werkingsmiddelen beschikken. Een vorm van ondersteuning door de Vlaamse Gemeenschap is dus enkel mogelijk op projectmatige basis, wat al gebeurt, zoals de samenwerking tussen Cinematek en het Vlaams Audiovisueel Fonds. Eventueel kunnen er nog andere vormen van samenwerking worden afgesloten met andere Vlaamse filmarchieven. Mijnheer Caron, u verwijst naar Kortrijk, maar ook in Antwerpen zijn er nog veel filmarchieven aanwezig zoals Cinema Zuid en ook Film-Plateau in Gent.

Maar het is wel aan de instellingen zelf om hierin initiatief te nemen. We kunnen uitzoeken waar er filmarchieven zitten en hoe we daarmee omgaan. Ik denk ook aan de Waalse Krook om hieraan tegemoet te komen.

Of een eventuele overdracht naar de gemeenschappen een oplossing kan bieden, hangt af van de modaliteiten. Ik wil heel veel krijgen, maar dan wil ik ook boter bij de vis, en dus ook bijhorende budgetten. Ik meen te weten dat een overdracht niet is opgenomen in wat op de federale tafel ligt, maar never say never. Wie weet wat de toekomst nog brengt.

De samenwerking tussen Cinematek en het VAF zorgt vandaag voor een win-winsituatie en ik wens die verder te zetten omdat dat waardevol is. Voor het leveren van specifieke diensten binnen deze samenwerking wordt Cinematek ook vergoed door het VAF. Op dit ogenblik is er samenwerking op de volgende vlakken: van alle door het VAF ondersteunde audiovisuele creaties wordt een kopie bij Cinematek bewaard. Het Filmarchief beheert de vertoningkopieën van alle recente en oudere films, die in het bezit zijn van de Vlaamse overheid. Deze kopieën worden, ten behoeve van Flanders Image en van de Vlaamse overheid, geregeld ingezet voor vertoning op filmfestivals en voor retrospectieve activiteiten.

Het VAF biedt aan Cinematek de gelegenheid om via het 'Flanders (i)'-magazine nieuwe dvd-uitgaven te communiceren. Binnenkort zal daarin een interview verschijnen met de nieuwe directeur van Cinematek. Er is dus wel een bepaalde sympathie en er wordt een forum geboden.

Cinematek kan gebruikmaken van de videotheek en filmzaal van het VAF. Het VAF heeft in Brussel een kleine, mooie filmzaal, die de moeite waard is om te gebruiken. Cinematek kan ook gebruikmaken van de contactdatabase van het VAF en kan oproepen versturen via de geregelde mailings van het VAF of Flanders Image.

Alsof dat nog niet genoeg is, wordt Cinematek geïnformeerd over nieuwe Vlaamse audiovisuele creaties, zodat ze op de hoogte zijn. Dit leidt tot speciale vertoningen van bijvoorbeeld Blue Bird van Gust Van den Berghe. Daar zullen wellicht mooie vormen van samenwerking uit voortvloeien.

In maandelijkse programma's zoals Belgorama of 'Een andere kijk op cinema' worden geregeld Vlaamse films vertoond. Er zijn contacten in verband met de openstelling en organisatie van korte filmprogramma's. Op dit ogenblik ligt de klemtoon op de invoeging van Vlaamse audiovisuele creaties in bestaande programma's.

Samengevat, er is vandaag een goede projectmatige samenwerking. Dat is een beslissing van het VAF en Cinematek zelf. Ik ben niet geneigd om daarmee verder te gaan omdat er nog geen vraag is gekomen uit het veld. Een structurele ondersteuning van federale instellingen is niet wenselijk en zelfs onmogelijk.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, uw antwoord heeft verduidelijking gebracht. In tegenstelling tot wat we vermoedden op basis van het eerste krantenbericht, is er geen expliciete vraag aan Vlaanderen gesteld. Dat maakt verdere discussie overbodig. Ik noteer dat de Vlaamse overheid bereid blijft projectmatig samen te werken en zo verder ondersteuning te bieden.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dacht ook dat er een vraag zou komen, maar blijkbaar is dat niet het geval. Ik begrijp en steun dat er geen structurele ondersteuning komt van Vlaanderen aan een federale instelling. Dat lijkt me de logica zelf.

Minister, u zegt dat u projectmatige ondersteuning blijft geven. Dat is heel nuttig en ik sta daar helemaal achter. Dat gebeurt ook bij de andere federale instelling Bozar. Dat is maar logisch ook. Uit een vorm van samenwerking met een federale instelling met een kwalitatief sterke werking, kunnen we nuttige zaken halen voor het Vlaamse cultuurleven.

Een goede samenwerking tussen het Vlaamse en federale niveau op cultureel vlak maakt dat een plus een drie is. Er is niet alleen uitwisseling van technische gegevens en projecten, die instellingen zitten ook in een andere institutionele logica. Ze kunnen van elkaar leren en zo, los van de samenwerkingsprojecten, elkaar wederzijds bevruchten. Ik ben er daarom een groot voorstander van de projectmatige ondersteuning van federale instellingen grondig te bekijken en uit te voeren waar dat nuttig kan zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de erfgoeddepots
- 392 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over erfgoeddepots
- 405 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Vlaanderen beschikt over een divers en waardevol erfgoed. Heel wat erfgoedelementen worden opgeslagen in depots. Maar uit een onderzoek dat het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (FARO) uitvoerde in het kader van de volgende subsidieronde, bleek dat in bijna de helft van de depots waar erfgoedvoorwerpen opgeslagen zijn, de kwaliteit van de bewaring niet goed is. Daarenboven zitten de huidige opslagmogelijkheden bijna aan hun maximale capaciteit. Ik dacht dat 90 procent van de depots momenteel vol zitten.

FARO pleit voor bijkomende investeringen op het vlak van bewaring en opslagplaatsen, maar wenst ook extra middelen voor de mensen die er werken, onder andere met het oog op een uitbreiding van hun competenties. FARO stelt verder dat het cultureel erfgoed kan bogen op een groot potentieel. Erfgoed wordt algemeen beschouwd als ‘het DNA van de samenleving’.

Minister, in de beleidsbrief Cultuur 2010-2011 onderstreept u expliciet het belang van de ontwikkeling van een depotbeleid, waarin de provincie en de Vlaamse Gemeenschaps-commissie een regiefunctie toebedeeld kregen voor de ontwikkeling van een ‘regionaal’ depotbeleid. U wenste na te gaan of schaalgrootte een oplossing kon bieden voor dit vraagstuk, en wilde een mogelijke inhaalbeweging via een samenwerking met de private sector onderzoeken. U pleitte voor een doordacht bewaringsbeleid.

Minister, hebt u dit rapport van FARO ontvangen en bestudeerd? Welke conclusies neemt u mee uit dit onderzoek? Welke antwoorden gaf het onderzoek specifiek inzake de vraagstukken ‘schaalgrootte’ en ‘samenwerking met de privésector’? Hebt u al overleg gehad met FARO om de situatie van de bewaringsplaatsen verder te onderzoeken?

Er is een groot potentieel en grote interesse bij de mensen in Vlaanderen voor cultureel erfgoed. Hoe kunnen we dat verzilveren? Hoe kan de professionalisering in de sector verder worden gezet?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, collega’s, op dinsdag 25 oktober 2011 blies de cultureel-erfgoedsector verzamelen in Mechelen voor een Groot Onderhoud. FARO presenteerde daar de eerste resultaten van het PRISMA-onderzoekstraject ‘Veld- en toekomstanalyse cultureel erfgoed’. Voor het eerst werden cijfers verzameld over de landelijk erkende en/of gesubsidieerde cultureel-erfgoedorganisaties.

In de samenvatting van het cijferboek cultureel erfgoed trok vooral het volgende de aandacht: “Meer dan een vierde van de collectiestukken en documenten in de collecties van de betrokken landelijk erkende musea en archieven hebben nood aan een actieve conservatiebehandeling om ze te beschermen tegen verval, maar veel bewaarinstellingen kwamen daar in 2009 niet aan toe. De depots zitten voor minstens 90 procent vol. De helft van de instellingen is optimistisch over de bewaaromstandigheden in deze depots, maar voor 47 procent laten die sterk te wensen over.”

Deze cijfers laten nogmaals heel duidelijk blijken dat er een grote nood is aan bijkomende depots en aan depots die het erfgoed in optimale omstandigheden kunnen bewaren. De Vlaamse overheid kende binnen het Cultureel-erfgoeddecreet een regierol toe aan de provincies voor het uitbouwen van een depotbeleid. Op de schriftelijke vraag van de heer Dirk Van Mechelen van 23 december 2010 antwoordt u dat de Vlaamse overheid in de toekomst ook rechtstreeks zal inzetten op de depotproblematiek. Zo zou er binnen het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) een nieuw reglement komen waardoor ook cultureel-erfgoeddepots kunnen worden gesubsidieerd. Daarnaast zou u de publiek-private samenwerking inzake depots verder onderzoeken en stimuleren.

Minister, hoe reageert u op dit cijfer uit het cijferboek cultuur erfgoed? Kunt u een uitgebreidere en gedetailleerdere stand van zaken geven met betrekking tot de erfgoeddepots? Is er op korte termijn zicht op een uitbreiding van het aantal depots? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de twee initiatieven die vanuit de Vlaamse overheid genomen werden om de depotproblematiek aan te pakken? Welke andere initiatieven worden er gepland om in de toekomst over voldoende en over kwalitatieve depots te beschikken om het cultureel erfgoed te bewaren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, de eerste resultaten van het cijferboek cultureel erfgoed en de twee surveyonderzoeken werden aan de cultureel-erfgoedsector voorgesteld op 25 oktober tijdens het Groot Onderhoud in Mechelen. Ik heb de resultaten van deze analyses met veel interesse doorgenomen. Momenteel wordt door FARO op basis van de eerste cijfergegevens en onderzoeken een beleidsrapport opgemaakt. Dit rapport verwacht ik in het voorjaar van 2012.

Vertrekkende vanuit de nulmeting van het cijferboek 2011 wil ik de gegevensverzameling elke twee jaar opnieuw uitvoeren om de evoluties te monitoren. Het is goed dat er een nulmeting is om op die manier de depotproblematiek aan te pakken. Deze opdracht wordt ingeschreven in de beheersovereenkomst met FARO, voor de beleidsperiode 2012-2016.

De depotproblematiek is inderdaad zeer groot. De cijfers bewijzen dat er effectief te weinig depotruimte is en dat de kwaliteit van de depots op het vlak van behoud en beheer laag is. 47 procent van de depots scoort op dit vlak slecht. Anderzijds toont het cijferboek aan dat voor iets meer dan de helft van de instellingen de depotinfrastructuur in grote mate aan de normen beantwoordt. Volgens het cijferboek wordt er vooruitgang geboekt op het vlak van inventarisatie en collectieregistratie, de opstelling van calamiteitenplannen, schade-inventarissen en conservatieplannen. Om de depotnoden effectief te kunnen inschatten en de behoeften van elk object te kennen, zijn dit belangrijke stappen. Het behoud en beheer gaan erop vooruit.

Het is nu zaak om ook de laatste, maar in verhouding de duurste en minst zichtbare schakel ingevuld te krijgen: de depotinfrastructuur. Ik hoop dat elke inrichtende macht, eigenaar of collectiebeheerder deze gegevens in overweging zal nemen bij noodzakelijke investeringen. Dat gebeurt nu te weinig. Om hiervoor in de komende jaren een effectief en een gecoördineerd en afgestemd beleid te ontwikkelen, heb ik erfgoedconvenants afgesloten met de provincies en de VGC. In het kader daarvan krijgen zij in samenwerking met alle actoren op het grondgebied een regierol in de uitwerking van een regionaal depotbeleid. De provincies en de VGC hebben in het kader van het convenant de depotwerking op hun grondgebied doorgelicht. De resultaten hiervan zijn nog niet volledig, maar zijn een belangrijke en meer diepgaande aanvulling op de gegevens uit het cijferboek.

Uit het cijferboek blijkt een groeiende tendens naar het gezamenlijk beheer van depots. Dit is in ieder geval positief en het sluit aan bij mijn transversale beleidsintentie tot meer samenwerking in de hele cultuursector.

De complexiteit van de depotproblematiek maakt dat dit een lopend traject is dat niet van vandaag op morgen op te lossen is. Het is een 'work in progress' waaraan zowel FARO als de provincies en de VGC een belangrijke bijdrage leveren.

Er is een samenvatting van het onderzoek, verschenen in het tijdschrift van FARO, jaargang 4, nummer 3, waarin alle cijfers en een toelichting staan. Er zijn 73 organisaties die beschikken over een eigen depot of magazijn, terwijl 37 organisaties gebruikmaken van een gemeenschappelijk depot of een ruimte huren bij een commerciële dienstverlener. De gemiddelde nog beschikbare opslagcapaciteit in de eigen depots draait rond de 16 procent voor museale collecties en 13 procent voor archief- en bibliotheekcollecties, maar bij de helft van de organisaties is minder dan 10 procent nog beschikbaar. Over de bewaaromstandigheden bevat het cijferboek geen bijkomende gegevens.

Het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, eigenaar of collectiebeheerder van het erfgoed om te voorzien in voldoende depotruimte. De cijfers wijzen in twee richtingen. Enerzijds is er uitbreiding nodig van het aantal vierkante meter depotruimte, anderzijds moet de kwaliteit van de bestaande depots verbeteren of moeten deze vervangen worden door nieuwe kwaliteitsvolle depots.

Er zijn ook plannen voor nieuwe depots. Ik heb weet van een gecoördineerd depotproject van de stad Gent en een project in de Ambiorixkazerne van de provincie Limburg. Ook in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant investeert men in regionale depots. De investeringsbereidheid groeit dus. Dat is positief.

Er gebeurde meer dan de monitoring in het Cijferboek. Ik gaf opdracht tot verdere verfijning en tweejaarlijkse actualisering van deze cijfers. Daarnaast voerde de Universiteit Antwerpen in mijn opdracht een onderzoek uit naar "De huidige, mogelijke en wenselijke rol van de private sector bij investeringen in infrastructuur en uitbating van museumdepots in Vlaanderen". Dit onderzoek werd recent opgeleverd en wordt binnenkort vrijgegeven. Een belangrijke aanbeveling van de onderzoekers is de verdere stimulering bij de verschillende overheden van de investeringsbereidheid voor kwalitatieve erfgoedzorg en erfgoedopslag. Ik leg binnenkort een aangepast reglement voor van investeringssubsidie van culturele infrastructuur. Een van de prioriteiten die daarin wordt opgenomen, is het investeren in depotinfrastructuur. We trekken daar direct conclusies uit de uitgevoerde onderzoeken. We studeren niet alleen, we gaan ook over tot actie.

Andere in het onderzoek aangewezen maatregelen hebben betrekking op de verzameling en deling van kennis en op deskundigheidsbevordering: kennis van de kostenstructuur van een museumdepot, schaalvoordelen, outputspecificaties en werkingsprocessen. Het Agentschap Kunsten en Erfgoed zal hierover in samenwerking met FARO een kenniscluster opzetten om de opgedane kennis te delen met de sector en de overheden. Ook de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) nemen dit verder op. Er is onder andere een studiedag gepland in het voorjaar van 2012.

Recent verscheen de zeer interessante publicatie over erfgoeddepots met "aanbevelingen bij het bouwen, verbouwen en inrichten". Het werd uitgegeven door de vijf Vlaamse provincies, het VGC en FARO. Met deze publicatie worden op een laagdrempelige manier praktische tips en aanbevelingen aangereikt. Natuurlijk is er ook het steunpunt, dat vorming blijft aanbieden en tools verspreidt over dit thema. Ook dat is opgenomen in de nieuwe beheersovereenkomst met FARO.

Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, eigenaar of collectiebeheerder om zelf verantwoordelijkheid op te nemen. Maar ik bepleit om hieraan een collectieplan en een afstotingsbeleid te koppelen. Dit thema is nieuw, zorgt voor discussie en vergt expertise en ondersteuning van collectiebeheerders. Ik heb ook daar aan FARO gevraagd om daaraan te werken, als expertiseontwikkelaar maar ook als begeleider, om effectieve stappen te zetten op het terrein van de collectiemobiliteit. Dit houdt

collectiebeheer, depotproblematiek en afstotingsbeleid in. Hetzelfde geldt voor de provincies, met de regierol die zij opnemen.

Het is positief om in de eerste resultaten van het surveyonderzoek te merken dat er een groot draagvlak is. Bijna één Vlaming op twee nam in 2009 deel aan een cultureel-erfgoedactiviteit. Dat is bijzonder goed. Dit is de activiteit die het best scoort. Door verder in te zetten op de in mijn beleidsnota uitgestippelde lijnen wil ik dit draagvlak bij de bevolking nog verder versterken.

In mijn beleidsnota en beleidsbrief is ook aangegeven dat we internationale ambitie hebben met de Collectie Vlaanderen en dat we inzetten op depotwerking. Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief straks kunnen we daar nog op terugkomen. Er moet ook verder worden gewerkt aan professionalisering, zoals ik daarnet al zei. FARO zal daarin een deel van de verantwoordelijkheid opnemen. Er zijn ook de zeer recent erkende landelijke expertisecentra. Ook zij hebben de opdracht gekregen om te werken aan de professionalisering van de sector.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw antwoord. De depotproblematiek is belangrijk, in de zin dat ze omvangrijk is en groot. Het is ook een heel complexe aangelegenheid. Als we daarover vandaag spreken, is dat het gevolg van het versterkte erfgoedbeleid dat Vlaanderen nu al een aantal jaren voert. Minister, u stipte terecht aan dat we inzake behoud en beheer met rasse schreden zijn vooruitgegaan. Het logische gevolg daarvan is dat we vandaag praten over een aantal andere thema's die verbonden zijn met erfgoed, onder andere de depotwerking. Het is de verdienste van de Vlaamse overheid dat het erfgoedbeleid er zodanig op is vooruitgegaan dat we ons vandaag kunnen bezighouden met andere thema's die evenzeer belangrijk zijn als datgene waarover wij de laatste jaren enorm veel hebben gepraat: behoud, bewaring en ontsluiting.

Minister, u stipt terecht aan dat we hier met een nulmeting zitten. Dat is goed. Een tweejaarlijkse evaluatie is ambitieus maar zeer terecht. Ik ben verheugd te horen dat de investeringsbereidheid van openbare besturen in depots en depotwerking in stijgende lijn gaat. Dat is logisch. Het beantwoordt, zoals u zei, minister, aan het grote draagvlak bij de mensen in Vlaanderen voor alles wat met erfgoed te maken heeft.

Ik ben verheugd dat we op korte termijn met het nieuwe FoCI-reglement een aantal zaken van dichterbij zullen kunnen sturen. Ik hoop echt dat de onlangs opgestarte landelijke expertisecentra hun rol in de professionalisering van de sector zullen kunnen spelen. Ik hoop dat we daar de komende jaren grote stappen voorwaarts zullen kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, ook ik dank u voor uw zeer interessante antwoord. De toegenomen en hernieuwde belangstelling voor ons erfgoed en het erfgoedbeleid heeft dat allemaal aangezwengeld, maar heeft ons meteen ook met de neus op de feiten gedrukt: de infrastructuur is kwantitatief en kwalitatief ondermaats. Dat wisten we of voelden we allemaal voor een groot deel aan. Nu zien we het zeer duidelijk. Ik ben ook blij dat er niet een eenmalige meting komt maar dat er stelselmatig, om de twee jaar, een opvolging zal worden gegeven. Zo zullen we kunnen zien hoe de zaken evolueren en verbeteren. Ik ben ook zeer verheugd te vernemen dat er bij verscheidene overheden een groeiende investeringsbereidheid kan worden waargenomen. Dat is niet evident in deze omstandigheden. De grote betrokkenheid en de vernieuwde belangstelling van het publiek zullen daar niet vreemd aan zijn. Dat is positief.

Dat de inventarisatie en registratie ook substantieel vooruitgaan, is ook toe te juichen. Vroeger zag men een stapel papier liggen, nu weet men wat men daarin allemaal kan vinden. Dat is voor de ontsluiting natuurlijk essentieel. Daar wordt werk van gemaakt. Dat is

monnikenwerk. Ik ken een aantal mensen die daarmee bezig zijn. De ijver en volharding waarmee zij dat niet altijd makkelijke taakje tot een goed einde brengen, verdienen alle bewondering.

Minister, ik deel uw pleidooi om in de mate van het mogelijke naar gezamenlijk beheer en bewaren over te gaan of om dat alleszins aan te moedigen. Dat zal ook een wijziging van de instelling van een aantal actoren vergen. Men zal inderdaad uit zijn eigen hokje moeten komen en de handen in elkaar moeten slaan. Met betrekking tot de problematiek van de dubbels, de ontsluiting en de inventarisatie kan dat gezamenlijke beheer alleen maar een pluspunt zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■